

bord, en in de
dat God zelf
elmatig maken-
Geest toch is
heusch genoeg-
en, die v e r-
en gelegd onder
te stem.

K. S.

VAN JAN.— GMATISCHE SLISSINGEN.

en herstel van
dit voorafgaande
den, hebben nu

or deze Synode
rechtmatig ge-
ke het dogma-
bracht, veeleer

matische meer
door dien woor-
ot de gedachte,
vare. Maar wie
t wezen vraagt,
n slechts dienen
tie te overspoe-
t, maar niet in
or te stellen en
reven.

so mogelijk nog
t minder recht-
oord.

t, zijn wel aller-
eigenlijk zóó en
ar niet kunnen
odes telkens en
tenordening zijn
elken keer, dat
felen dier Syno-
thans verklaar-
eene Generale
ord te spreken
ing der kerken-
baar veronacht-
conflict art. 31
dit, zoolang eene
d nog niet bij
facto niet te er-
o te volgen.

le en hare recht-
e Word aange-
kerkreformatie
ng prijsgegeven
de Synode.

vaardiging naar
had, wie voorts
n hooren en hun
en wel, wat van
en was.

gen machtig, en
eken tot hetgeen
et zeggen: zoo-
hope tegen hoop
erekend worden,
g op zou gaan,
et anders deed

st courantenver-
weer gesproken
gen Geestes, en
die eensgezind-
zen. Ook de 400
nmig, I Kon. 22
nia. En het San-
van een recal-
Luc. 23:51, en
Rabbi van Naza-
14:64, maar
eenstemmig de

of grotere me-
voor de recht-
ur handelen en

en dezer Synode
e richtsnoer voor
het handelen en
i we niet anders
d dit beweren en
r, ook deze Sy-
ng des Heiligen

Geestes. Want anders zou zij geene bepalingen
gemaakt hebben die zoo rechtstreeks ingaan tegen
Gods openbaring in Zijne Heilige Schrift.

Over dit laatste worde hier nu verder gesproken.
Volgens de bladen heeft deze Synode als num-
mer 3 van hare leerbepaling o.m. deze uitspraak
gedaan: „Nochtans moet de kerk..... de kinderen,
tenzij zij zich als ongeloovigen openbaren, beschou-
wen en behandelen als zulken, die deelen in de
wederbarende genade van den Heiligen Geest”.

Dus niet: die deelen in de belofte van de
wederbarende genade des Heiligen Geestes, neen,
maar: die deelen in de wederbarende
genade van den Heiligen Geest.

Zij heeft daaraan toegevoegd: „Dit houdt niet
in dat aangaande den tijd, waarop de Heilige Geest
zijn wederbarend werk in de uitverkorenen aan-
brengt, op grond van Gods Woord eenige stellige
uitspraak gedaan kan worden; de Heere vervult
zijn belofte naar Zijn vrijmacht op zijn tijd, hetzij
vóór, onder of na den doop”.

Dus: de uitdrukking: „deelen in de weder-
barende genade van den Heiligen Geest” is niet
bedoeld als te zeggen, dat die kinderen reeds met-
terdaad wedergeboren zijn. Maar dan toch wel: dat
zij óf reeds wedergeboren zijn, óf eens wederge-
boren zullen worden.

Hoe het nu mogelijk is, dat iemand deelt, niet
maar in de belofte, neen, maar in de weder-
barende genade van den Heiligen Geest, zon-
der óf reeds wedergeboren te zijn, óf op datzelfde
moment in het proces voor wedergeboren te wor-
den te verkeerren, zal het geheim van den Steller
dezer formulering, en van de Synode die haar
aannam, zijn, maar is mij volkomen duister en een
raadsel.

Is dan met de genade des Heiligen Gees-
tes, en nog wel de wederbarende genade
van den Heiligen Geest, in onderscheiding van de
genade des Vaders en des Zoons, niet eene energie,
eene werkzame kracht, een actief handelen be-
doeld, maar een bloot innerlijke genegenheid, een
onwerkzaam van plan zijn?

Doch dit blijve hier nu verder rusten.
Maar volgens deze Synodebepaling zou Gods be-
lofte en Zijne openbaring in de Heilige Schrift ons
verplichten, die kinderen te beschouwen en te be-
handelen óf als reeds wedergeboren, óf als eens
de wederbaring door den Heiligen Geest te zullen
ondergaan.

En dat nu gaat rechtstreeks tegen Gods open-
baring in de Heilige Schrift in.

Reeds het Schriftwoordstuk, waaruit in deze
zelfde derde formulering een paar woorden worden
aangehaald, Rom. 9:6, en zelfs reeds die aange-
haalde woorden, zijn de duidelijke weerspreking
van dit Synodebeweren. Het zijn de woorden, dat
niet allen Israël zijn, die uit Israël zijn.

Daarmede doet de Heere ons weten, dat niet
alleen niet alle kinderen der gemeente of geloovigen
wedergeboren zijn, maar ook, dat niet allen
wedergeboren zullen worden, dat er zijn, die niet
wedergeboren zijn, en die nooit wedergeboren zul-
len worden.

Dat openbaart God daar duidelijk
in Zijn Woord.

Ook doet Hij dat, wanneer Hij den apostel doet
schrijven, dat niet de kinderen des vleesches, maar
die der belofte voor het zaad worden gerekend,
Rom. 9:8, welke woorden deze Synode zelve nog
aanhalt in hare formulering 2, zij het ook op
averechtsche wijs en met funeste strekking, op
eene verkeerde manier, zooals de duivel bij 's Hee-
ren verzoeking Ps. 91:11—12 aanhaalde, Matth.
4:6.

De wijze zal tijd en wijze weten, ook bij zijn
Schriftteering, en rekenen met omstandigheid,
verband, en strekking of doel.

De Heere heeft ons in Zijn Woord geopenbaard,
dat niet alle kinderen der gemeente of geloovigen
wedergeboren zijn, of wedergeboren zullen worden,
ook door hetgeen Hij ons daarin van Israël en diens
doen bekend gemaakt heeft, en van Zijn oordeel
daarover, en Israëls toekomst deswege.

Evenzoo heeft Hij dat duidelijk geopenbaard in
het Nieuwe Testament, b.v. wanneer de Heere daar
zegt, dat velen, hoezeer zij ook in Zijn naam
hebben geprofeteerd en duivelen uitgeworpen, toch
eens uit Zijn mond zullen hooren: Ik heb u nooit
gekend, Matth. 7:22—23 en dat de kinderen des
koninkrijks uitgeworpen zullen worden, Matth.
8:12; en wanneer Hij door Zijn apostel laat schrij-
ven, dat er een groote afval komen zal, II Thess.
2:3. Ook in de geschiedenis Zijner kerk in deze
Nieuwe bedeeeling openbaart Hij het ons in daden.

Daarmede doet Hij ons weten: die allen zijn niet
wedergeboren, zijn nooit wedergeboren geweest,
zullen nooit wedergeboren worden.

Dat openbaart Hij ons.

En ofschoon Hij aldus op onderscheiden wijs en
duidelijk openbaart, dat niet alle kinderen der ge-
meente of geloovigen wedergeboren zijn of weder-

geboren zullen worden, spreekt deze Synode niet-
temin uit, en wil zij dat de ambtsdragers en leden
harer kerken daaraan in denken en handelen zich
zullen houden, dat „de kerk..... bouwende op
Gods belofte en overeenkomstig het spreken der
Schrift, de kinderen, tenzij zij zich als ongeloovigen
openbaren, beschouwen en behandelen (moet) als
zulken, die deelen in de wederbarende genade van
den Heiligen Geest”.

Dat gaat vlak in tegen hetgeen God in dezen
meermalen op onmiskenbare wijze anders in Zijn
Woord openbaart.

Rechtstreekscher weerspraak van Gods klare
openbaring in de Heilige Schrift te dezer zake, dan
door deze Synodeuitspraak, is wel nauwelijks denk-
baar.

God zou ons bevelen te gelooven, het er voor
te houden, iets te beschouwen en te behandelen,
wat Hij duidelijk in Zijn Woord openbaart dat niet
zoo is!

Welk eene voorstelling heeft men toch van God!
Welk eene voorstelling durft men toch van God
aan Zijne gemeente bevelen!

De fout is, dat men in het verborgene wil in-
dringen, of althans over het verborgene zich eene
mening vormen, om die dan aan anderen op te
leggen, ondanks de Heere door Mozes heeft doen
zeggen: De verborgene dingen zijn voor den Heere
onzen God, maar de geopenbaarde voor ons en
voor onze kinderen tot in eeuwigheid, Deut. 29:29.

Maar men wil zich daaraan niet houden.

Neen, maar wij zullen toch wel zeggen, wat in
die kinderharten is, of wezen zal: de wederbarende
genade van den Heiligen Geest. En wij zullen
ambtsdragers en leden bevelen, onze mening, ook
al gaat die rechtstreeks tegen Gods openbaring in
de Heilige Schrift in, voor waar te houden. En wie
dat niet doet, nu..... die er uit? Neen, dat durft
niet ditmaal niet zeggen. In dat opzicht heeft men
geleerd. Maar..... men zal het dan toch wel zoo
doen voorkomen, dat deze daarmee gestempeld is
als oneerlijk, als in eene valsche positie verke-
rende.

Maar kunnen wij dan bij de kinderen onder-
scheiden tusschen wie wel, en wie niet wederge-
boren zijn, of dat zullen worden, en wie niet?

Neen, Daartoe roept de Heere ons ook niet.

Nu? Moeten wij ze dan niet allen beschouwen
als deelen in de wederbarende genade des Heili-
gen Geestes?

Dat volgt niet.

Integendeel, nu God ons zoo duidelijk openbaart,
dat niet alle die kinderen wedergeboren zijn of
wedergeboren zullen worden, verbiedt Hij ons daar-
mede, over deze zaak, het al óf niet wedergeboren
zijn of zullen worden, het al óf niet deelen in de
wederbarende genade des Heiligen Geestes bij die
kinderen, een oordeel te vormen, en eene mening
uit te spreken, en die dan ook nog aan anderen
op te leggen.

Hij zegt daarmee: Dat zijn Mijn verborgene din-
gen, waarvan gij afblijven moet met uw kleine,
dwaze menschenverstand en uw verleidende phan-
tasie. Gij hebt u te houden aan Mijne openbaring,
aan Mijn Woord, aan Mijne belofte.

Wij kunnen en mogen hier dus niet verder gaan,
dan te zeggen: die deelen in de belofte van
de wederbarende genade des Heiligen Geestes.

Kampen, 12 Maart 1946. S. GRELDANUS.

DE KERKRECHTELIJKE BESLISSINGEN DER UTRECHTSCHER SYNODE. (II.)

Wanneer we nu de rekening opmaken, dan sluit
deze met een ontstellend tekort. Of liever: ze sluit
in 't geheel niet, want tegenover het ontzaglijk
deficit zijn geen baten of winsten aan te wijzen.

Vatten wij, op grond van de verslagen in de
bladen, ons oordeel samen, dan heeft deze zoo-
genaamde appel-Synode getoond:

1. principieel in gebreke te blijven;
2. van revisie niet te willen weten;
3. de wandaden van haar voorgangsters toe te
dekken;
4. uitspraken te doen, die het punt in geding
niet raken.

We willen dit aantoonen.

Om met het eerste te beginnen: de Utrechtsche
Synode tracht ons duidelijk te maken, dat vele van
de door haar voorgangsters genomen besluiten
omstandigheds-beslissingen waren.

't Is opmerkelijk, hoe vaak het woord omstandig-
heid of omstandigheden voorkomt om daarmee de
noodzakelijkheid van bepaalde handelingen of be-
sluiten te willen betoogen, of om, zooals in conclusie
1, de taak van die voorgangsters (wie had haar
die opgedragen? wie gaf haar het recht, van boven
af in te grijpen?) bij voorbaat als een zeer zware
af te schilderen.

Zoo zijn het, zegt conclusie 3, de omstandigheden
geweest, die ten aanzien van de meenings- of leer-
geschillen tot geheime behandeling noopten.

Het waren de omstandigheden, verhaalt conclusie
10, die het continuereen van de zittingen der Synode
Sneek—Utrecht tot een tijdsduur van meer dan drie
jaar motiveerden.

Weer waren het de omstandigheden, aldus con-
clusie 11, die drongen tot telkens opnieuw provi-
sioneel sluiten van de Synode.

En de omstandigheid was aanwezig, zoo deelt
ons conclusie 12 mee, dat de Synode er toe heeft
moeten (!) overgaan, rechtstreeks tucht te oefenen,
met voorbijgaan van de plaatselijke kerkeraden.

Die omstandigheden toch, hoe kunnen ze den
mensen parten spelen!

Want die Synoden, ziet U, waren wel van goeden
wille, maar..... die omstandigheden!

Ja, ja, waar nu de plechtig aangegane overeen-
komst, in de Kerkenordening vastgelegd? Maken
de omstandigheden het principiele ja van de
Kerkenordening tot een neen uit berekening en
utiliteit?

Waar wordt in deze kerkrechtelijke beslissingen
de kerkstijl gevonden, het profetische woord en de
profetische toon? Men zoekt ze tevergeefs.

En waar blijft de trouw aan het eens gegeven
woord, door het gemeen accoord geslucht?

Waar blijft ten slotte het beginsel, dat in de
betreffende artikelen der Kerkenordening tot uit-
drukking komt: in de Kerk des Heeren geen hiër-
archie, geen eigenmachtig optreden van menschen?

Ziet men niet, dat het beginsel met voeten wordt
getreden, als de omstandigheden richtsnoer
en maatstaf worden?

Is er één verkeerde daad, die niet kan goed ge-
praat worden met het verwijzen naar de omstandig-
heden?

Wie maakt uit, of in een bepaald geval het be-
ginsel moet losgelaten worden voor de praktijk?
Dat doet hier de Synode. Telkens dus, als een
Synode van oordeel is, dat de omstandigheden af-
wijking van het accoord van kerkelijk handelen
toelaten of vorderen (waar is hier de norm?) kan
de Kerkenordening op zij worden gezet.

Hier wordt de deur geopend voor ongebonden
machts-usurpatie en willekeur van enkele tientallen
Synode-afgevaardigden. Als rechteloos wordt elke
Kerk van Christus behandeld en gedirigeerd door
hen, die haar moeten dienen; de lastgeëfster
wordt lastdraagster, en zij, die geroepen zijn
aan te raden en te helpen en voor te lichten,
worden heerschers. Een beroep op de omstan-
digheden doet het accoord te niet! Wat helpt de
verzekering in de conclusie's: gewoonlijk zoo
en zoo, maar in dit speciale geval.....; of: zoo-
veel mogelijk moet het aldus, maar als 't an-
ders gaat, à la bonheur! of: in 't algemeen
moet het naar den vastgestelden regel, maar bij
wijze van exceptie.....

En wie constateert de speciale gevallen, de uit-
zonderingen, de excepties? Dat doet de Synode.
En de Kerken hebben niet anders te doen dan het
hoofd te buigen, want niet de Kerkenordening, niet
de afspraken, niet de vastgelegde beginselen heb-
ben het laatste woord, maar de Synode heeft en
houdt het woord, het eerste en het laatste.

Met droefheid en verontwaardiging constateeren
we, dat het Schriftuurlijk beginsel: geen hiërarchie
in Christus' Kerk, o.m. tot uitdrukking gebracht
in de artikelen 30, 33, 46, 50, 79 der Kerkenorde-
ning, door de voorafgaande Synoden zijn verloochend,
terwijl die verloochening door de „appel-
Synode” wordt gerechtvaardigd.

Is dat revisie? Het lijkt er niet naar. Dogmatisch
een nieuwe formule, die echter zakelijk geheel gelijk
is aan de oude, die conform Schrift en belijdenis
geoordeeld werden (waarom dan die oude formu-
leringen niet gehandhaafd? ook hier speelt de
„veranderde situatie”, dat zijn: omstandig-
heden de hoofdrol) kerkrechtelijk een groot aan-
tal conclusie's, maar die zakelijk alle mislagen
bestendigen; een taai vasthouden aan het eenmaal
ingenomen, fatale standpunt.

Het parool bleek te zijn: in het oude (verkeerde)
spoor, vooruit!

Immers:

Conclusie 2 handhaaft, tegen de besluiten der
oude Kerkenordeningen in, het „recht” der Synoden,
eigenmachtig, zonder opdracht der Kerken, leer-
quaestie's aan de orde te stellen;

Conclusie 6 keurt goed de ontwrichting van het
fundament der Reformatie: het heerschen van de
Synode over de consciëntien;

conclusie 12 vindiceert het „recht” der Synode,
over de Kerkeraden heen, eigenmachtig ambts-
dragers te schorsen en af te zetten;

conclusie 13 beweert, dat de schorsing en/of af-
zetting der hoogleeraren Schilder en Greijdanus en
de wering van het ambt van candidaat Schilder
„wettig” tot stand kwamen.

Waar blijft de begeerte naar revisie, naar her-
ziening, verbetering, naar verloochening van de
gevolgde verkeerde praktijken?

Nergens.

Heel geen fouten?

Neen, de eenige fout, als U dat dan een fout wilt
noemen, is volgens Dr H. N. Ridderbos, dat de